

Onderwerp

Voortgang uitvoering toezichtstrategie stikstof

Kern mededeling:

De Provincie heeft in de zomer van 2022 aan de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) opdracht gegeven om de toezichtstrategie Stikstof (#2847919) uit te voeren. U bent daarvan op de hoogte gebracht via de mededeling #2972558 en over de voortgang van de uitvoering via mededeling #3001908.

De OFGV heeft sindsdien aanhoudend flinke inspanningen gedaan voor het werven van toezichthouders voor stikstof. Dat heeft dit voorjaar geresulteerd in het aanstellen van een toezichthouder en de inhuur van een tijdelijke toezichthouder voor de periode april tot en met december 2023. Beide toezichthouders worden fulltime op de toezichtstrategie stikstof ingezet. Zij zijn gestart met het maken van toezichtsplan en administratieve controles. Dit zal op korte termijn worden uitgebouwd naar controles in het veld.

Door de OFGV is er een handhavingsjurist ingezet op handhavingsverzoeken die op basis van de Wet natuurbescherming op het onderdeel stikstof binnen komen. Sindsdien zijn er drie handhavingsverzoeken ingediend en afgehandeld.

Registratienummer

3096844

Datum

7 april 2023

Afdeling/Bureau

SENB

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Gaal, G. van***Ter kennisname aan PS en*

burgerleden

Bijlagen:

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Toezihtstrategie Stikstof	2847917	Ja
PS mededeling – Toezihtstrategie Stikstof	2972558	Ja
Mededeling geen capaciteit toezicht Natuurbeschermingswet	3001908	Ja

Inleiding

De provincie is het bevoegd gezag voor alle activiteiten die een effect hebben op Natura 2000-gebieden, waaronder activiteiten die leiden tot stikstofdeposities in deze gebieden. Deze activiteiten zijn vergunningplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming. De provincie geeft vergunningen af, houdt toezicht op deze vergunningen en is bevoegd handhavend op te treden bij onvergunde activiteiten of bij overtredingen van de voorwaarden in de vergunning. Dat geldt zowel voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NOx¹-emissies (voornamelijk industrie) als voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NH₃²-emissies (voornamelijk veehouderijen).

Voor het toezicht op NOx-emissies geldt dat de provincie een toezichtstrategie hanteert op het gebied van bedrijven die veel energie verbruiken (gas/elektra), waaronder dus ook de door de provincie vergunde industriële activiteiten die NOx uitstoten. Daarnaast zijn er bedrijven die veel energie uitstoten waarvoor de gemeente het bevoegde gezag is. Vanuit onze regieverantwoordelijkheid worden er afspraken gemaakt met gemeenten voor toezicht op deze bedrijven. De gemeenten zijn zich hierop aan het voorbereiden in aansluiting op de gemaakte afspraken in de RES. Daarnaast wordt in de vergunningverlening de ruimte die er is in de normering conform best bestaande techniek de meest strenge norm toegepast. Deze afspraak is gemaakt in het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA). In het kader van de mobiliteit zijn er flinke stappen gezet in het terugdringen van de emissies door het overschakelen naar elektrisch rijden.

De conclusie is daarom dat NOx-uitstoot van industrie en bedrijven goed meelift met het klimaatbeleid en het reguliere milieutoezicht. Aanvullend provinciaal stikstoftoezicht is dus niet nodig, conform het beleid dat is vastgesteld in de Flevolandse aanpak stikstof (2021). De landbouw heeft een aandeel van 89% in de NH₃-emissies in Flevoland. Deze emissies liften niet mee met het klimaatbeleid. Daarom wordt in deze toezichtstrategie verder gefocust op de NH₃-emissies van de landbouw.

Een belangrijke bron van ammoniak is de bijdrage van de oppervlakte-emissies van de Flevolandse akkerbouw. Voor deze activiteit, het beweiden en bemesten, geldt echter geen vergunningplicht. De focus ligt daarom op het toezicht op stalemissies van de Flevolandse veeteelt.

Voor het toezicht op ammoniak is nog geen strategie vastgesteld, terwijl de problematiek rond stikstof en de Flevolandse Stikstofaanpak daartoe wel aanleiding geven. Dit stuk bevat daarom de toezichtstrategie voor vergunningplichtige activiteiten waarbij NH₃ (ammoniak) vanuit stallen en industrie wordt uitgestoten. Daarnaast zijn alle vergunde activiteiten waarbij emissie van stikstof (waaronder NOx en ammoniak) meegenomen in de toezichtstrategie stikstof.

In 2021 waren er 1651 landbouwbedrijven in Flevoland, waarvan 500 veehouderijen. Daarnaast is er een tweetal industriële bedrijven die een significant hoeveelheid ammoniak uitstoten. De toezichtstrategie richt zich op deze ruim 500 bedrijven.

De provincie houdt alleen toezicht op activiteiten die onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. Op Rijksactiviteiten is geen sprake van toezicht en handhaving door de provincie en daarom stelt de provincie hiervoor geen toezichtstrategie op.

¹ stikstofoxiden

² ammoniak

Achtergrond: een diffuse vergunningssituatie

Op 10 juni 1994 zijn de eerste N2000-gebieden in Nederland aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Sindsdien zijn activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken in deze gebieden vergunningplichtig. Destijds is afgesproken dat dat alleen geldt voor activiteiten die ná aanwijzing van de N2000-gebieden zijn gestart, activiteiten die daarvoor al bestonden hebben zogenaamde 'historische rechten'.

Er zijn ook bedrijven die activiteiten zijn gestart voordat de Europese richtlijnen waren vertaald in landelijke wetgeving. Er was dus geen landelijke vergunningplicht. Ook deze bedrijven dienen alsnog voorzien te worden van een vergunning.

Daarna is de regelgeving rond natuurvergunningen sindsdien meermaals gewijzigd. Aanvankelijk werd een rekensystematiek gebruikt waarbij alleen N2000-gebieden binnen een straal van 10 km werden meegenomen. Er is daarom een groep bedrijven die bij het starten van hun activiteit te horen hebben gekregen dat een natuurvergunning gezien hun afstand tot het dichtstbijzijnde N2000-gebied niet nodig was. Een belangrijke aanpassing in de regelgeving kwam voort uit de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS): daarbij gold een drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar.

Onder de drempelwaarde gold er geen vergunningplicht. Daarnaast konden bedrijven met een uitstoot tussen de 0,05 mol/ha/jaar en de grenswaarde van 1 mol/ha/jaar een PAS-melding indienen³.

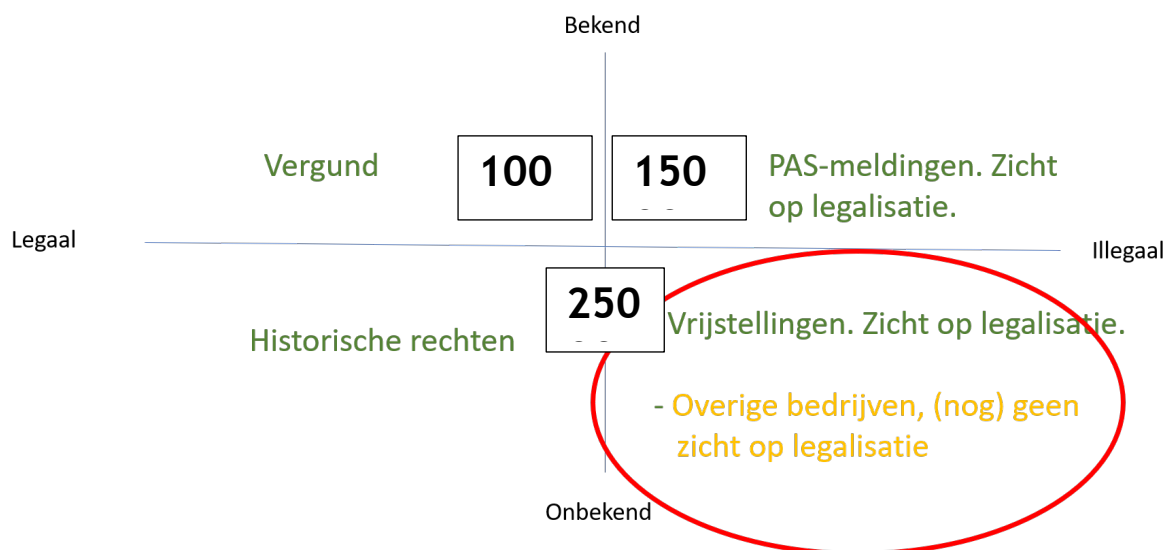
Naast aanpassingen in de regels rond vergunningverlening hebben ook diverse aanpassingen plaatsgevonden in de rekensystematiek en in de invulling van Habitatypekaarten. Voorafgaand aan het tegenwoordig gebruikte rekenprogramma AERIUS zijn er andere rekenprogramma's geweest (A Agro-Stacks 1.0 en daarvoor Habimoniak). Bij deze rekentools werden alleen Natura 2000-gebieden binnen een straal van 10 kilometer meegenomen. In AERIUS zijn er periodieke aanpassingen die kunnen leiden tot hogere (of lagere) berekenende deposities dan in het verleden. Aan de habitatypekaarten zijn de leefgebieden van soorten toegevoegd.

Na de uitspraak van de Raad van State in mei 2019 is de status van PAS-meldingen en de vrijstellingsdrempel komen te vervallen. Daarmee zijn alle activiteiten die leiden tot stikstofdepositie in N2000-gebieden vergunningplichtig. Ook activiteiten die voorheen onder het regime van de PAS-meldingen vielen of activiteiten die onder de drempelwaarde bleven. In de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel (2021) is een verplichting voor het Rijk opgenomen om deze bedrijven alsnog te legaliseren. Voor de overige bedrijven die te goeder trouw hebben gehandeld is deze verplichting in de wet er niet, het is nog onduidelijk hoe om te gaan met legalisatie van deze categorie bedrijven. Bedrijven met historische rechten hebben deze nog steeds, maar deze rechten zijn niet door middel van een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming vastgelegd.

Voor Flevoland geldt specifiek dat de provincie pas sinds de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 bevoegd gezag is voor natuurvergunningen. Dat komt omdat tot 2017 de provincies waarin de gevoelige gebieden zijn gelegen bevoegd gezag voor de vergunningverlening waren en in Flevoland liggen geen stikstofgevoelige N2000-gebieden. In 2017 is deze situatie gewijzigd en is de provincie Flevoland bevoegd gezag voor vergunningen in Flevoland. Eerder afgegeven vergunningen uit Gelderland en Overijssel zijn overgedragen. Deze zijn echter niet allemaal goed herleidbaar in de Flevolandse systemen terecht gekomen.

³ De grenswaarde was 1,00 mol/ha/jaar zolang er ontwikkelruimte beschikbaar was in het AERIUS-Register. Zodra de ontwikkelruimte op was, werd de grenswaarde teruggebracht naar 0,05 mol/ha/jaar. In Flevoland had men ontwikkelingsruimte gereserveerd door landbouw als prioritair project aan te melden. Hierdoor is de grenswaarde voor prioritaire projecten altijd 1,00 mol/ha/jaar gebleven.

Dit alles leidt tot een diffuus beeld van de vergunningsituatie. Deze ziet er in een overzicht als volgt uit (met aantallen per categorie):

Afbeelding 1

Legalisatie van PAS-meldingen en vrijstellingen

Een vergunning dient verleend te worden aan bedrijven die stikstof in de vorm van NH₃ of NO_x uitstoten vanuit de provincie Flevoland en een depositie van stikstof veroorzaken op de Natura 2000-gebieden. Inmiddels zijn er in de provincie ca 100 bedrijven vergund en zijn er 147 aanmeldingen van bedrijven via een PAS-melding in de periode tot mei 2019. Het gaat daarbij voor een groot deel om veehouderijen.

Over illegale activiteiten met uitzicht op legalisatie (PAS-melders en activiteiten onder de voormalige vrijstellingsdrempel) is interprovinciaal afgesproken dat er vooruitlopend op legalisatie niet handhavend wordt opgetreden. Dat geldt niet voor de overige activiteiten rechts onderin het schema. Hiervoor is een toezicht- en handhavingsstrategie nodig. Toezicht en handhaving van bedrijven die te goeder trouw hebben gehandeld vraagt de nodige tact. Deel I van deze strategie geeft een analyse van de feiten. Deel II schetst de toezichtstrategie. Deel III van dit voorstel schetst een stappenplan.

Leeswijzer

Deze toezichtstrategie is opgebouwd uit drie delen. Het eerste deel bevat een analyse van de huidige situatie op het gebied van ammoniak: het aantal bedrijven in Flevoland dat ammoniak uitstoot, de bestaande vergunningen en de PAS-meldingen, de vergunde en benodigde depositieruimte. Deel twee van deze toezichtstrategie bevat de uitgangspunten en keuzes van de provincie ten aanzien van de te volgen strategie. Deel drie van dit document bevat een concreet stappenplan.

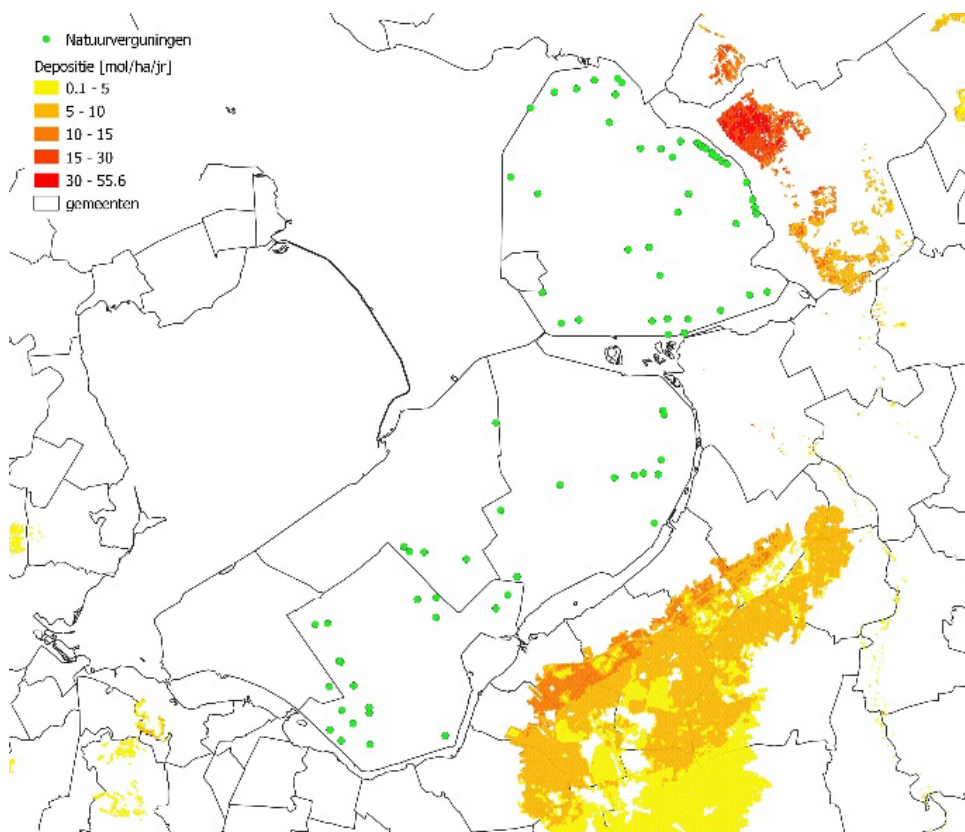
Deel I: Analyse van de feiten

Geen volledig beeld van alle activiteiten die (mogelijk) vergunningplichtig zijn

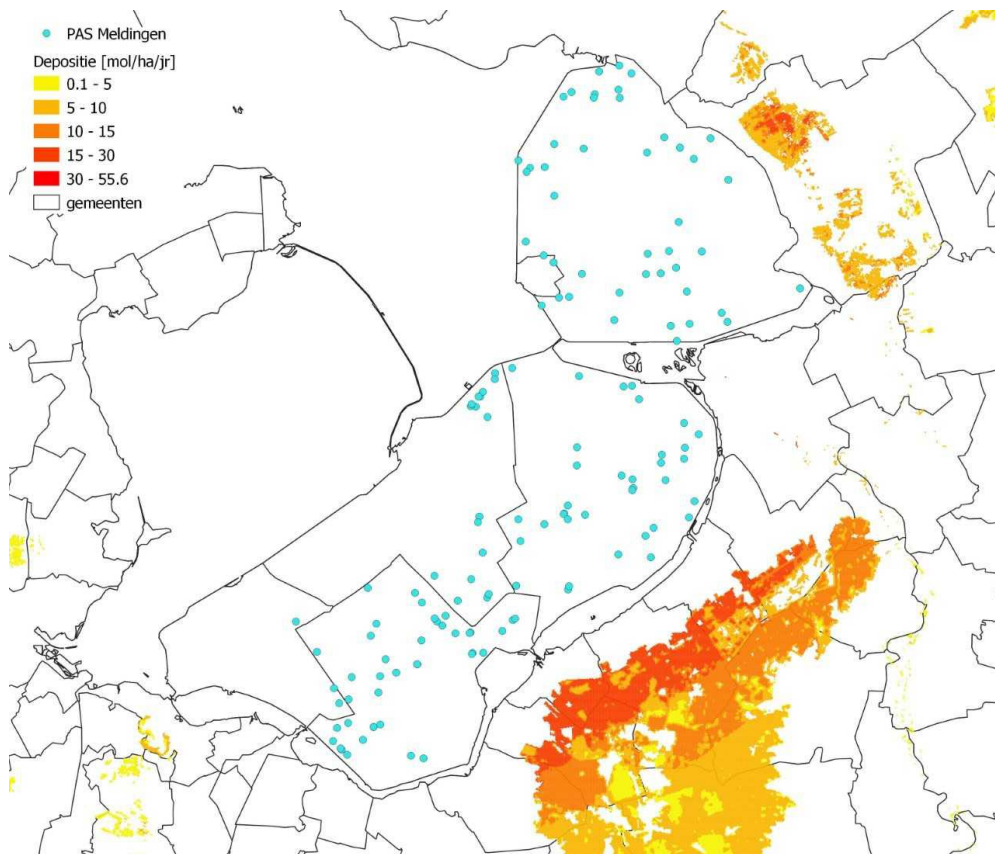
Door de diffuse vergunning situatie (zie inleiding) is er geen volledig zicht op alle activiteiten die (mogelijk) vergunningplichtig zijn. Wel in beeld zijn vergunninghouders en PAS-melders. Niet in beeld zijn activiteiten met historische rechten, interimmers, activiteiten onder de voormalige vrijstellingsdrempel, illegale activiteiten te goeder trouw (zij die destijds te horen hebben gekregen dat een vergunning niet nodig was) en illegale activiteiten te kwader trouw (zij die willens en wetens niet aan de wet voldoen). Verderop in deze feitenanalyse leggen we uit hoe we tot een zo volledig mogelijk beeld komen van bedrijven/activiteiten die mogelijk in één van deze categorieën vallen.

Vergunningen en PAS-meldingen met betrekking op ammoniak

Op dit moment zijn er ca. 100 verleende vergunningen bij de provincie Flevoland in beeld. Op 1 na hebben zij betrekking op een activiteit waarbij (vooral) ammoniak wordt uitgestoten. Doorgaans zijn dit veehouderijbedrijven (96), maar ook een mestdrogerij en een composteerder vallen hieronder. Incidenteel komt er een nieuwe vergunning aan het licht die in het verleden is afgegeven door Gelderland of Overijssel en die bij de overdracht destijds tussen wal en schip is geraakt. Naast de 100 vergunningen zijn er 147 PAS-meldingen geregistreerd, waarvan er 145 betrekking hebben op veehouderijen, hiervan hebben zich 133 gemeld bij RVO voor legalisatie.

Afbeelding 2: Natuurvergunningen in Flevoland en bijbehorende depositie op dichtstbijzijnde N2000-gebieden

Afbeelding 3: PAS-meldingen in Flevoland en bijbehorende depositie op dichtstbijzijnde N2000-gebieden

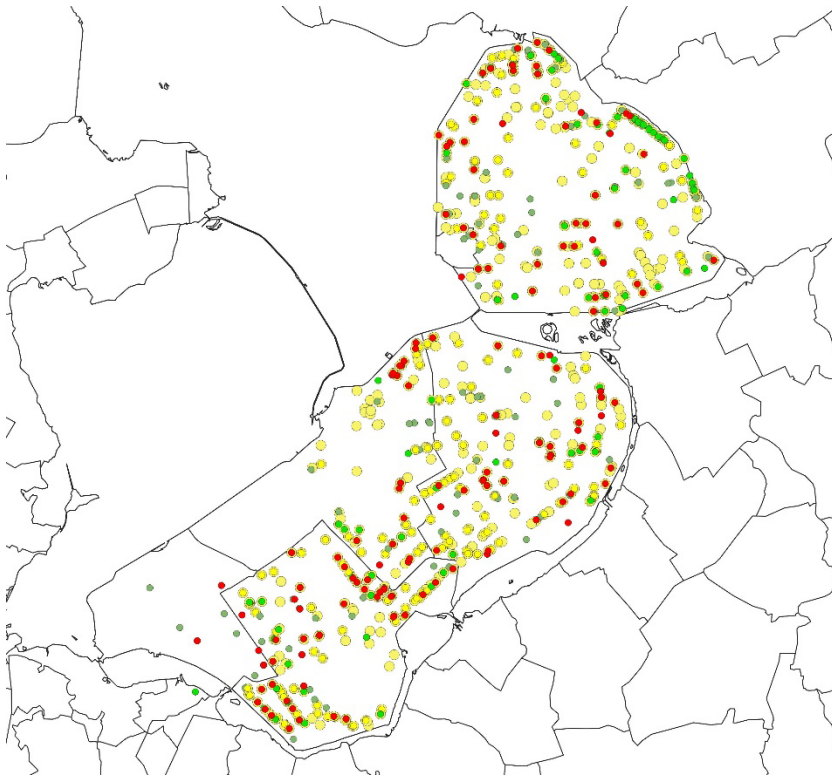
In beeld brengen van mogelijk vergunningplichtige activiteiten

In Nederland zijn verschillende databestanden beschikbaar die informatie bevatten over agrarische activiteiten. Een belangrijke bron van informatie vormen de jaarlijkse metellingen, waarbij elk agrarisch bedrijf opgeeft welke activiteiten zij ondernemen (dieraantallen, teeltplannen etc.). Deze gegevens zijn echter privacygevoelig en mogen niet zomaar op individueel bedrijfsniveau gebruikt worden ten behoeve van een toezichtstrategie. We keken daarom naar bruikbare openbare informatie om de mogelijk vergunningplichtige agrarische activiteiten in de provincie Flevoland te reconstrueren. We zijn uitgegaan van de lijst van alle bedrijven met een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij sprake is van het houden van vee. Vervolgens schrapten we bepaalde activiteitscodes van activiteiten waar in principe geen natuurvergunning voor nodig is (dierenartsen, kinderboerderijen, hobbypaardenhouderij, etc.). Deze lijst hebben we gelegd naast de gegevens van agrarische natuurvergunningen en PAS-melders. Resultaat is een lijst van circa 250 bedrijven die wél een WABO-vergunning hebben, maar geen natuurvergunning of PAS-melding. In deze toezichtstrategie ammoniak gaan we ervan uit dat dit de bedrijven zijn die potentieel vergunningplichtig zijn.

Wanneer is een bedrijf niet vergunningplichtig?

- Er is een milieuvergunning voor het in werking treden van de Natuurbeschermingswet 1998 (1 oktober 2005) waarin is getoetst aan de Habitatrichtlijn.
- Er is een besluit milieuvergunning of Hinderwetvergunning van voor de aanwijzingsdatum van de Natura 2000-gebieden. Echter, indien er sprake is van een latere milieutoestemming met een lagere emissie, dan zijn de laagste rechten rechtsgeldig.

Voorwaarde is wel dat de vigerende veebezetting een gelijke of lagere depositie veroorzaakt dan de vergunde situatie. De veebezetting is dus niet bepalend, maar de depositie.

Afbeelding 4: WABO-vergunningen afgezet tegen natuurvergunningen en PAS-meldingen

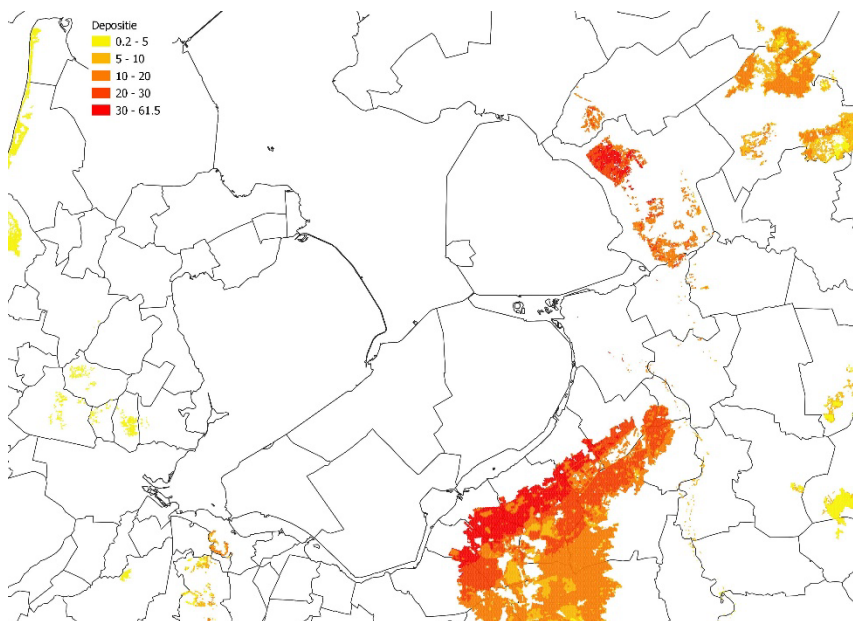
Geel = Wabo vergunning/melding

Groen = Wnb vergunning

Rood = PAS melding

Emissies en deposities van activiteiten in Flevoland

De totale Flevolandse ammoniakemissie in 2019 bedroeg 874 ton. Deze emissie is gebaseerd op de gegevens van het Bestand Agrarische Bedrijven (BAB). Vervolgens is op basis van deze gegevens de ammoniakdepositie vanuit Flevoland op alle stikstofgevoelige N2000-gebieden in Nederland berekend. De totale depositie betreft 26 ton/jaar, dit komt overeen met 1,5 miljoen mol/jaar.

Afbeelding 5: Flevolandse ammoniakdeposities op N2000

In totaal is de vergunde ammoniakruimte in Flevoland circa 346 ton, dit komt overeen met 10 ton/jaar aan depositie. Na legalisatie van de PAS-melders komt daar bovenop 468 ton emissie, overeenkomend met 13 ton/jaar aan depositie. Van de te legaliseren activiteiten onder de voormalige vrijstellingsdrempel van 0,05 mol/ha/jr is niet duidelijk om hoeveel emissie en depositie het gaat.

	emissie [ton]	Depositie[kMol/Jaar]	Depositie [ton/Jaar]
Vergund	346	580	10
PAS	468	788	13
Pas + Vergund	814	1.368	23
BAB	874	1.539	26

Afbeelding 6: Totale emissie en depositie per categorie in Flevoland

Deel II: De toezichtstrategie

Inleiding

Toezicht houden en handhaven op de Wet natuurbescherming is een wettelijke taak van de provincie. Het is van belang om in ieder geval de bedrijven die een Wnb-vergunning hebben regelmatig te controleren op het voldoen aan de gestelde voorwaarden.

Een groot aantal bedrijven zal conform de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering (WSN) de komende drie jaar worden gelegaliseerd. Het gaat hier om de zogenoemde PAS-melders en de destijds vrijgestelden. Zodra deze bedrijven zijn vergund, worden deze meegenomen in het toezichtsregime van de vergunde bedrijven. Tot die tijd zal er bij deze bedrijven niet worden gehandhaafd, aangezien het in deze gevallen niet proportioneel is (kleine bijdrage aan de depositie) en er zicht is op legalisatie.

Daarnaast zijn er een aantal bedrijven waarbij de situatie onbekend is. Deze bedrijven worden bezocht en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Waar het interimmers en anderen die te goeder trouw hebben gehandeld betreft die een vergunning nodig hebben, worden deze in de gelegenheid gesteld alsnog deze vergunning aan te vragen om zich te legaliseren.

Bedrijven die zich hebben gevestigd of zijn uitgebreid na 1 januari 2015 vallen niet onder overgangsrecht of -regelingen. Zij moeten zo spoedig mogelijk hun situatie legaliseren. Hierop zal worden gehandhaafd.

Risicogerichte aanpak

In totaal gaat het om ca 500 bedrijven met een mogelijk relevante ammoniakuitstoot:
 100 bedrijven met een vergunning Wet natuurbescherming.
 147 bedrijven die zich destijds hebben gemeld met een PAS-melding.
 250 bedrijven waarvan de situatie niet bekend is.

Aansluitend bij de algemene handhaving strategieën is er gekozen voor een risicogerichte aanpak. De capaciteit ontbreekt om alle locaties op korte termijn te bezoeken. Er is 2 fte beschikbaar gesteld om toezicht te houden. Het is reëel om te veronderstellen dat daarmee circa 80-100 bedrijven per jaar bezocht kunnen worden. Met dit tempo kan binnen 7 jaar elk bedrijf zijn bezocht. Daarmee zullen vóór 2030 alle bedrijven zijn bezocht.

De uitvoering van het toezicht en de handhaving wordt belegd bij de OFGV die als uitvoeringsorganisatie deze werkzaamheden namens de provincie zal uitvoeren.

Er worden jaarlijks 40-50 bedrijven bezocht die voorzien zijn van een vergunning.

Er worden jaarlijks 40-50 bedrijven die nog niet beschikken over een vergunning, maar er mogelijk wel één nodig hebben.

Om tot een goede volgorde te komen, wordt er door de OFGV een risico-analyse gemaakt die gebaseerd is op de volgende prioriteiten:

- Bedrijven met een grote impact op de voor stikstof gevoelige gebieden aan de hand van de stikstof depositie vermogen kaart. Bedrijven dichtbij gevoelige Natura 2000 gebieden hebben een grotere impact.
- Potentiële illegale nieuwvestigingen of uitbreidingen van na 1 januari 2015 kunnen niet achteraf worden gelegaliseerd. Deze moeten alsnog een vergunning aanvragen of hun activiteiten beëindigen.
- Bedrijven die binnen het gebiedsproces vallen in de Noordoostpolder, worden in eerste instantie nog niet bezocht. Voor deze bedrijven wordt eerst de uitkomst van het gebiedsproces afgewacht. De provincie zoekt in het gebiedsproces samen met deze bedrijven naar de wijze waarop de emissie in het gebied kan worden verlaagd. Na het maken van gebiedsafspraken die individueel worden doorvertaald wordt deze situatie in een vergunning vastgelegd. Na het afgeven van deze vergunningen gaat de OFGV op de gemaakte afspraken toezien.

Deel III: Stappenplan

Inleiding

Het laatste deel van deze toezichtstrategie bevat een concreet stappenplan voor het op orde brengen van het toezicht op (en in een vervolgstadium: de handhaving van) activiteiten waarbij stikstofdepositie op stikstofgevoelige N2000-gebieden voorkomt.

Stap 1: Bekendmaken van de strategie in Flevoland

De toezichtstrategie Stikstof wordt bekendgemaakt aan de direct betrokken partijen bij de Flevolandse Aanpak Stikstof (FAS).

Stap 2: Toezicht houden

Voor de provincie wordt het toezicht op de verleende Wnb-vergunningen waarin de stikstofuitstoot is gereguleerd uitgevoerd door de OFGV. Daarnaast voeren zij toezicht uit bij overige bedrijven met een relevante ammoniakuitstoot. Hiervoor maakt de OFGV een risicoanalyse en bepaalt daarmee de volgorde van de uit te voeren toezichtbezoeken.

Stap 3: Handhaven

Voor de handhaving sluiten wij aan bij het “Regionaal beleidskader Vergunningen Toezicht en Handhaving 2019-2022”. Dit is het beleidskader dat de OFGV is meegegeven voor de taken die zijn ondergebracht door de provincie bij de OFGV. Onderdeel van dit kader is de landelijke handhaving strategie (LHS).

Onderwerp

Toezichtstrategie Stikstof

Kern mededeling:

Gedeputeerde Staten hebben de toezichtstrategie Stikstof vastgesteld en opdracht verstrekt aan de Omgevingsdienst Flevoland& Gooi en Vechtstreek om toezicht te houden op de stikstofregelgeving uit de Wet natuurbescherming waarbij de toezichtstrategie Stikstof als kader is meegegeven. Hiermee wordt invulling gegeven aan het op orde brengen van het toezicht en de handhaving van de stikstofregelgeving conform pijler 1 uit de Flevolandse Aanpak Stikstof (FAS). Voor de uitvoering van de toezichtstrategie stikstof zijn de middelen ingezet die PS hebben vrijgemaakt voor het op orde brengen van de toezicht en handhaving stikstof.

Mededeling:

De provincie is het bevoegd gezag voor alle activiteiten die een effect hebben op Natura 2000-gebieden, waaronder activiteiten die leiden tot stikstofdeposities in deze gebieden. Deze activiteiten zijn vergunningplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming. De provincie geeft vergunningen af, houdt toezicht op deze vergunningen en is bevoegd handhavend op te treden bij onvergunde activiteiten of bij overtredingen van de voorwaarden in de vergunning. Dat geldt zowel voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NOx -emissies (voornamelijk industrie) als voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NH3 -emissies (voornamelijk veehouderijen).

Voor het toezicht op NOx-emissies geldt dat de provincie een toezichtstrategie hanteert op het gebied van bedrijven die veel energie verbruiken (gas/elektra), waaronder dus ook de door de provincie vergunde industriële activiteiten die NOx uitstoten. Daarnaast zijn er bedrijven die veel energie uitstoten waarvoor de gemeente het bevoegde gezag is. Vanuit onze regieverantwoordelijkheid worden er afspraken gemaakt met gemeenten voor toezicht op deze bedrijven. De gemeenten Almere en Lelystad hebben hiervoor inmiddels geld vrij gemaakt en de andere gemeenten zijn zich hierop aan het voorbereiden in aansluiting op de gemaakte afspraken in de RES. Daarnaast wordt in de vergunningverlening de ruimte die er is in de normering conform best bestaande techniek de meest strenge norm toegepast. Deze afspraak is gemaakt in het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA). In het kader van de mobiliteit zijn er flinke stappen gezet in het terug-dringen van de emissies door het overschakelen naar elektrisch rijden.

De conclusie is daarom dat NOx-uitstoot van industrie en bedrijven goed meelift met het klimaatbeleid en het reguliere milieutoezicht. Aanvullend provinciaal stikstoftoezicht is dus niet nodig, conform het beleid dat is vastgesteld in de Flevolandse aanpak stikstof (2021).

De landbouw heeft een aandeel van 89% in de ammoniak-emissies in Flevoland. Deze emissies liften niet mee met het klimaatbeleid. Daarom wordt in deze toezichtstrategie gefocust op de ammoniak-emissies van de landbouw en enkele industriële activiteiten waar ammoniak wordt uitgestoten.

Registratienummer

2972558

Datum

14 juli 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Smelik, C.W.****Ter kennisname aan PS en
burgerleden**

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

2972558

Een andere belangrijke bron van ammoniak is de bijdrage van de oppervlakte-emissies van de Flevolandse akkerbouw en veeteelt. Voor deze activiteit, het beweiden en bemesten geldt echter geen vergunningplicht, zodat de focus ligt op het toezicht op stalemissies van de Flevolandse veeteelt.

Voor het toezicht op stikstof is nog geen strategie vastgesteld, terwijl de problematiek rond stikstof en de Flevolandse Aanpak Stikstof daartoe wel aanleiding geven. De toezichtstrategie bevat daarom de wijze van toezicht voor vergunningplichtige activiteiten waarbij stikstof vanuit stallen en industrie wordt uitgestoten.

In 2021 waren er 1651 landbouwbedrijven in Flevoland, waarvan 500 veehouderijen. Daarnaast is er een tweetal industriële bedrijven die een significante hoeveelheid ammoniak uitstoten. De toezichtstrategie richt zich op deze ruim 500 bedrijven.

De provincie houdt alleen toezicht op activiteiten die onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. Op Rijks-activiteiten is geen sprake van toezicht en handhaving door de provincie en daarom stelt de provincie hiervoor geen toezichtstrategie op.

De uitvoeringstaak toezicht en handhaving op de Wet natuurbescherming is door de provincie belegd bij de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). Stikstof is een onderdeel van deze taak, maar is tot nog toe niet belegd bij de OFGV. Met de toezichtstrategie stikstof wordt het kader meegegeven voor de uitvoering van deze taak.

Door de Staten is budget beschikbaar gesteld om deze taak bij de OFGV onder te brengen. Met de taakuitvoering is 2 fte gemoeid conform de voorgestelde toezichtstrategie stikstof.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Toezichtstrategie Stikstof	2847917	Ja
Toezichtstrategie Stikstof - Communicatie aanpak	2954318	Ja

Communicatie-aanpak bij 'Toezichtstrategie Stikstof'

29 juni 2022

Toezicht en handhaving

De provincie is het bevoegd gezag voor alle activiteiten die een effect hebben op Natura 2000-gebieden, waaronder activiteiten die leiden tot stikstofdeposities in deze gebieden. Deze activiteiten zijn vergunningplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming. De provincie geeft vergunningen af, houdt toezicht op deze vergunningen en is bevoegd handhavend op te treden bij onvergunde activiteiten. Dat geldt zowel voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NOx¹-emissies (voornamelijk industrie) als voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NH₃²-emissies (voornamelijk veehouderijen).

Doel toezichtstrategie

Het op orde brengen van het toezicht op (en in een vervolgstadium: de handhaving van) activiteiten waarbij stikstofdepositie op stikstofgevoelige N2000-gebieden voorkomt.

Communicatie: Bekendmaken van de strategie in Flevoland

Kern is dat de toezichtstrategie stikstof ter informatie zal worden aangeboden aan de Provinciale Staten, de vertegenwoordiging van de agrariërs in het "klein stikstof comité" en de regiegroep stikstof. Daarnaast zal de toezichtstrategie gepubliceerd worden op de website van de provincie en een verwijzing worden opgenomen in de stikstof nieuwsbrief van de provincie.

Communicatiekalender/middelenmix

Middel	Mededeling PS	Website Stikstof Provincie	Website Provincie alg.: actueel/agenda Weekbericht	Intranet	Nieuwsbrief Stikstof	Informereren klein comité agrariërs en regiegroep stikstof
Datum/Onderwerp						
April Informeren GS						
22-06 Aanleveren stukken voor PO 30-06, inclusief communicatiestrategie						
30-06 Bespreken in PO Stikstof						
4 juli GS Vaststellen strategie in GS Informeren PS						
14 juli Communicatie toezichtstrategie stikstof na akkoord GS en akkoord van PS op zomernota	x	x	x	x	x	x

¹ stikstofoxiden

² ammoniak

Toezicht op stikstofneerslag N2000-gebieden

Provincie Flevoland heeft een toezichtstrategie stikstof vastgesteld. Daarin is aangegeven op welke wijze de provincie toeziet op activiteiten waarbij stikstofneerslag op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden voorkomt. Deze activiteiten zijn meestal vergunningplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek (OFGV) zal dit toezicht onder mandaat uitvoeren. De OFGV gaat dit doen bij bedrijven met vergunde rechten en bij bedrijven met een relevante ammoniak-uitstoot die nog niet over een Wnb-vergunning beschikken.

Vergunningen en toezicht

Provincie Flevoland is het bevoegd gezag voor alle activiteiten in de eigen provincie die een effect hebben op Natura 2000-gebieden, waaronder activiteiten die leiden tot stikstofneerslag in deze gebieden. De provincie geeft vergunningen af, houdt toezicht op deze vergunningen en is bevoegd handhavend op te treden bij onvergunde activiteiten. Dat geldt zowel voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NOx-emissies (stikstof - voornamelijk industrie) als voor (bedrijfs)activiteiten waarbij sprake is van NH3-emissies (ammoniak - voornamelijk veehouderijen). Flevoland heeft een toezichtstrategie vastgesteld. In deze strategie staat het kader voor de manier waarop het toezicht gaat plaatsvinden.

Bezoek aan bedrijven

Op basis van de strategie gaat de OFGV namens de provincie het toezicht uitvoeren. In een later stadium gaat de dienst zonodig ook zorgdragen voor de handhaving. Het gaat om het bezoeken van 40-50 bedrijven per jaar met vergunning. Daarnaast worden 40-50 bedrijven bezocht die nog niet beschikken over een vergunning, maar er mogelijk wel één nodig hebben.

Volgorde

De provincie stelt de volgende prioriteiten bij het bezoeken van bedrijven:

- Bedrijven met een relatief grote impact op de voor stikstofgevoelige gebieden aan de hand van de stikstof depositie vermogen kaart. Bedrijven dichtbij gevoelige Natura 2000-gebieden hebben een grotere impact.
- Nieuwe vestigingen zonder geldige vergunning en bedrijven met uitbreidingen van na 1 januari 2015 (referentiedatum Programma Aanpak Stikstof, provincie gaat ervan dat iedereen na deze datum op de hoogte had moeten zijn van een eventuele vergunningplicht bij stikstofuitstoot).
- Toezicht bij overige bedrijven met een relevante ammoniakuitstoot. Hiervoor maakt de OFGV een risico-analyse en bepaalt daarmee de volgorde van de uit te voeren toezichtbezoeken.

Gebiedsproces Noordoostpolder

Bedrijven die binnen het gebiedsproces vallen in de Noordoostpolder worden in eerste instantie nog niet bezocht. Voor deze bedrijven wordt eerst de uitkomst van het gebiedsproces afgewacht. Met deze bedrijven wordt gezocht naar de wijze waarop de emissie in dat gebied kan worden verlaagd na het maken van gebiedsafspraken die individueel worden doorvertaald.

Beleidskader en strategie

De uitvoering van het toezicht en de handhaving wordt belegd bij de OFGV, die als uitvoeringsorganisatie deze werkzaamheden namens de provincie zal uitvoeren. Zie voor meer informatie het "Regionaal beleidskader Vergunningen Toezicht en Handhaving 2019-2022". Onderdeel van dit kader is de landelijke handhaving strategie (LHS).

| Zie voor meer informatie <de toezichtstrategie ammoniak (document 2847917 invoegen)>

<Invoegen bij plaatsing op website: > Voor het regionaal beleidskader VTH:
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2019-1641.html>

Onderwerp

Uitvoering toezichtstrategie Stikstof

Kern mededeling:

De Provincie heeft aan de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) opdracht gegeven om de toezichtstrategie Stikstof uit te voeren. De OFGV heeft op 28 juli 2022 ambtelijk aan de provincie laten weten dat het ondanks een flinke inspanning niet gelukt is om voor deze taak toezichthouders te werven. Het tekort aan personeel speelt voor VTH-taken in heel Nederland, maar zeker als het gaat om medewerkers die kennis hebben van de stikstofmaterie is de spoeling dun.

Dit betekent dat de OFGV vooralsnog geen uitvoering kan geven aan de toezichtstrategie Stikstof. De OFGV heeft daarbij gemeld dat de opdracht mogelijk moet worden terug gegeven. Op dit moment vinden er gesprekken plaats met de OFGV om te onderzoeken of er alternatieven zijn om uitvoering te geven aan de toezichtstrategie Stikstof.

Bijlagen

Geen

Registratienummer

3001908

Datum

25 augustus 2022

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Smelik, C.W.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden